

ETAC AS
Postboks 249
1501 MOSS

Vår referanse: 2019/02593-81
Saksbehandler: Nina Forland Klepsvik
Dato: 14. juni 2019
Deres ref.:

Vedrørende tildelingskriterium laveste pris

Det vises til Deres brev av 7.6.2019, der det gis uttrykk for at Bergen kommune undergraver intensjonen om gode offentlige anskaffelser ved å velge utelukkende pris som tildelingskriterium i konkurransen om medisinsk inventar, EØS 004-2019. Dere mener at dette fører til at vi går glipp av de beste produktene og skyver regningen foran oss i form av mulig økt sykefravær, høyere forbruk av produkter og større belastning på det ytre miljø.

Vi vil i det følgende svare på Deres innspill, og forsøke å skape en større forståelse for prosessen vi har hatt og de vurderinger som er gjort i forkant av kunngjøringen av konkurransen. Helt innledningsvis vil vi forsikre om at vår intensjon ikke har vært å anskaffe de «rimeligste produktene». Vurderingen har imidlertid vært at vi ville oppnå tilstrekkelig god kvalitet gjennom gode spesifikasjoner, og at vi ikke hadde behov for å evaluere kvaliteten som del av tildelingskriteriene. Vi har også vurdert det slik at miljø og andre samfunnshensyn blir ivaretatt i konkurransen.

Om prosessen

Det er Innkjøp konsern som har ansvaret for å gjennomføre anskaffelsen. Vi har hatt med oss et tverrfaglig anskaffelsesteam bestående av en styrer fra et kommunalt sykehjem og en rådgiver fra Byrådsavdeling for helse og omsorg som arbeider med bl.a. møblering av nye sykehjem. Fagperson fra Øyeblikkelig hjelp døgnenhet (ØHD) deltok også som rådgiver. Rådgiver hos Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er også konsultert når det gjelder enkelte produkter som kun benyttes her.

Det ble gjennomført tre møter i det tverrfaglige anskaffelsesteamet og Innkjøp konsern har brukt mye tid og ressurser på anskaffelsen. Vi har på ingen måte tatt lett på anskaffelsen og vi har hatt en tverrfaglig anskaffelsesprosess, der vi samlet har hatt god kompetanse på anskaffelsesregelverket, produktområdet og leverandørmarkedet.

Når det gjelder at vi ikke har gjennomført markedsdialog, så stemmer det at vi ikke gikk ut med en åpen invitasjon til markedsdialog. Vi gjennomførte imidlertid avsluttende møter med dagens tre leverandører for å oppsummere hvordan rammeavtalene har fungert og vi fikk en del innspill i den sammenheng.

Innkjøp konsern ser så absolutt verdien i å gjennomføre markedsdialoger, og verdien av å være åpne for innovasjon og nyteknik. I denne konkrete konkurransen ble imidlertid dette vurdert opp mot det forhold at det fremstår som at dagens rammeavtaler dekker kommunes behov og at vi hadde et godt bilde av hvilke behov nye rammeavtaler skulle dekke. Om markedsdialoger skal gjennomføres, må alltid vurderes opp mot ressursituasjonen, anskaffelsens kompleksitet og hvilke resultater vi tror at vi kan oppnå med en markedsdialog.

Oppsummert så mener Innkjøp konsern at det er gjennomført en anskaffelse som er i tråd med anskaffelsesregelverket, herunder at det har vært en «effektiv bruk av samfunnets ressurser» og at anskaffelsen skjer på en «samfunnstjenlig måte», se Lov om offentlige anskaffelser § 1.

Nærmere om Deres merknader

Dere anfører i brevet bl.a. at:

- «En god balanse mellom pris og kvalitetskrav fører til riktigere produkter til det formålet de var ment til å dekke», og at ved å utelukke eller å gå glipp av tilbud fra kvalifiserte leverandører i markedet kan kommunen ende opp med dyrere produkter og måtte gjennomføre tidkrevende tilleggsanskaffelser.
- Bergen kommune har totalt tilsidesatt miljø, livsløpskostnader, velferdsteknologi, innovasjon og positivt omdømme.
- Kostnader vil komme senere «i form av økte behov for bemanning, et større forbruk enn nødvendig grunnet dårligere kvalitet på produktene, og større forsøpling». Den dårlige kvaliteten mener dere vil føre til økt belastning på pleiepersonellet og høyere sykefravær, og dere mener at vi sender et signal om at ergonomi for pleiepersonellet ikke er viktig for oppdragsgiver.
- Ved utelukkende å legge vekt på pris, vil dette hindre muligheten for bruk av leverandørens kompetanse noe som hindre kvalitetsutvikling og innovasjon i løpet av kontraktperioden.
- Andre store offentlige aktører har lagt til grunn en vektning mellom pris og kvalitetskriterier, og har hatt en tett markedsdialog i forkant av større anskaffelser.
- Dere vil ikke levere tilbud i konkurransen for å gi et tydelig signal om at dere ikke vil bidra til å «undergrave viktigheten av seriøse leverandører eller kvaliteten på de tjenestene disse tilbyr».

Når det gjelder det første og andre punktet, så bemerkes det at det er opp til oppdragsgiver å velge om tilbudet skal evalueres på bakgrunn av den laveste prisen, den laveste kostnaden eller det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet, se Forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) § 18-1 (1). Når vi har valgt å evaluere på bakgrunn av den laveste prisen, betyr ikke dette at vi ikke er opptatt av at vi får en rammeavtale med en seriøs leverandør som leverer produkter av tilstrekkelig god kvalitet og der miljø og andre samfunnshensyn ivaretas, men at vi mener at vi gjennom øvrige krav som er stilt i konkurransen vil klare å oppnå nettopp dette:

- Det er stilt kvalifikasjonskrav om at leverandør aktivt skal arbeide og ha et system for at varer og tjenester som leveres etter denne kontrakten skal være fremstilt og distribuert under forhold som er forenlig med kontraktens punkt 6.12 Ansvarlig forretningspraksis i leverandørkjedene (varene skal bl.a. produseres og distribueres under forhold i tråd med ILO-kjernekonvensjoner). Dette vil vi følges opp i kontraktperioden.
- Det er også stilt kvalifikasjonskrav om at leverandør skal ha system for kvalitetsstyring og rutiner og systemer som sikrer lav miljøbelastning.

Dette sammen med at vi også stiller krav om bl.a. at leverandør skal gi opplæring i riktig og sikker bruk av tilbudte produkter, sørger for at vi inngår rammeavtaler med seriøse leverandører.

Når det gjelder kvalitetskrav, er Innkjøp konserns vurdering at vi har laget en god og grundig spesifisering og stilt en rekke minimumskrav, som gjør at vi får produkter av tilstrekkelig god kvalitet. Det har i liten grad kommet klager på produktene som er på dagens rammeavtaler og vi har derfor ikke sett behov for å ta grep for å sørge for å få inn produkter av enda bedre kvalitet, f.eks. ved å stille strengere krav og/eller ved å vurdere kvalitet som tildelingskriterium. Innkjøp konsern har heller ikke fått tilbakemeldinger om at det er særlig behov for helt andre produkter enn det vi har på dagens rammeavtaler. Dette er noe av bakgrunnen for at vi ikke har valgt å ha kvalitet som tildelingskriterium ved siden av pris. I

denne vurderingen vil det selvsagt også ligge et ressursmoment, i den forstand at en vurdering av kvalitet vil kreve mye mer av oppdragsgiver og det er et spørsmål om disse ressursene skal benyttes når konkurransen fremstår som lite kompleks.

Vi har også ivaretatt hensynet til miljø i minimumskravene og i øvrige kontraktskrav (i tillegg til kvalifikasjonskravet om at leverandør skal ha et miljøledelsessystem):

- Leverandør skal kostnadsfritt ta med seg paller og annen emballasje ved levering. Dette skal gjenbrukes eller gjenvinnes.
- Levering skal skje med kjøretøy som minst oppfyller utslippskravene etter Euronorm VI der denne normen kommer til anvendelse. Nye biler som kjøpes inn til bruk i forbindelse med denne avtalen skal tilfredsstillte nyeste gjeldende Euronorm.
- Produktene skal være i tråd med norsk regelverk når det gjelder helse-, miljø, og sikkerhetskrav. Inneholder likevel produktene helse- og miljøskadelige stoffer som ikke uttrykkelig er forbudt, skal leverandør opplyse om dette i kontraktsperioden og det skal vurderes om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning.
- Forkrommede metalldele skal ikke forekomme, unntatt i hev-/senk funksjonene hvor treverdig krom aksepteres.
- Der hvor trevirke utgjør mer enn 10 vektprosent av produktet skal minst 50 % av trevirket komme fra bærekraftig drevet skogbruk.
- Det skal ikke forekomme flammehemmere i tilbudte produkt, bortsett fra der dette er helt nødvendig ut fra krav til brannsikkerhet. Halogenerte flammehemmere skal ikke under noen omstendigheter benyttes.
- Leverandør skal i kontraktsperioden bl.a. unngå unødvendig emballering og øke bruk av plastemballasje med resirkulert innhold.

På bakgrunn av ovennevnte er vi derfor ikke enige i at vi har tilsidesatt hensyn som kvalitet og miljø i denne anskaffelsen, eller at vi ikke sørger for at rammeavtalene inngås med seriøse leverandører. Konsekvensene Dere skisserer; økt behov for bemanning og et større forbruk m.m., mener vi derfor ikke vil inntreffe. Vi mener at vi heller ikke sender signal om at ergonomi for pleiepersonellet ikke er viktig for oppdragsgiver.

Når det gjelder Deres påstand om at Bergen kommune ved å ha laveste pris som tildelingskriterium hindrer muligheten for bruk av leverandørens kompetanse, så kan vi si oss enige i at vi ved å ha kompetanse/innovasjon som tildelingskriterium, ville kunne oppnå å få den leverandøren med høyest kompetanse/som kunne bidra med størst grad av innovasjon. Dette betyr likevel ikke at vi hindrer bruk av leverandørenes kompetanse ved heller å kontraktfeste et veiledningsansvar slik vi har gjort det i den foreliggende konkurransen om medisinsk inventar.

Oppsummert så mener vi at konkurransen om medisinsk inventar EØS 004-2019, gjennomføres i tråd med regelverket og at det innkjøpsfaglige skjønnet er forsvarlig på en slik måte at konkurransen vil føre til rammeavtaler med seriøse leverandører, tilstrekkelig gode produkter, og der hensynet til miljø og annet samfunnsansvar er ivaretatt. Når det gjelder hvordan andre oppdragsgivere har valgt å gå ut med sine konkurranser, så kjenner ikke vi til disse konkurransene på et slikt detaljnivå at vi kan uttale oss noe nærmere om dem. Vi ser det heller ikke som hensiktsmessig å uttale oss om andres konkurranser, all den tid det må være legitimt å gjøre ulike vurderinger av hvordan en konkurranse best kan gjennomføres.

Vi vil ta med oss innspillene fra Dere om høyere fokus på markedsdialoger og innovasjon videre, og så håper vi at Dere vil gjøre en ny vurdering om dere vil delta i konkurransen.

Med hilsen
Innkjøp konsern

Birgitte Gullestad - leder
Nina Klepsvik - saksbehandler

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi:

Askøy kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Austrheim kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Fusa kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Sund, Fjell og Øygarden kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Kvam kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Lindås kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Masfjorden kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Meland kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Modalen kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Os kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Osterøy kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Radøy kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Samnanger kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Vaksdal kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet

Voss kommune v/kontaktperson for innkjøpssamarbeidet